

Flokkunarhandbók

Efnisyfirlit

Merkingar

Bylgjupappi

Fernur

Dagblöð og tímarit

Bækur

Blandaðar umbúðir úr pappa

Plastumbúðir

Lífplast

Gler

Glær / lituð plastfilma

Málmar

Lífrænn úrgangur

Spilliefni

Raftæki, rafhlöður og prenthylki

Skilagjaldskyldar umbúðir

Trúnaðargögn

Línsöfnun

Almennt sorp

Gróft plast

Tímbur

Gifs

Jarðvegur / múrbrot

Jarðvegur til flokkunar

Garðúrgangur

Steinefni

Brotamálmar

Merkingar

Þegar kemur að flokkun í fyrirtækjum og stofnunum er mikilvægt að allir starfsmenn þekki leikreglurnar svo að hámarksárangur náist í flokkun. Hér verður farið yfir flokkunarleiðbeiningar fyrir hvern og einn flokk! Athugið að flokkunarhandbókin gerir ráð fyrir að allir flokkar séu flokkaðir sérstaklega, sérsöfnun á hverju efni. Allar aðrar útfærslur þarf að útfæra með viðskiptastjóra!

Markmiðið er að hækka endurvinnsluhlutfall, þ.e að hækka hlutfall efna til endurvinnslu/endurnýtingu og minnka hlutfall efna til urðunar.

Smelltu hér!

Til að nálgast flokkunarleiðbeiningar fyrir hvern flokk og merkingar sem hægt er að prenta fyrir láatin.

Bylgjupappi

Þeir flokkar sem mega fara með bylgjupappa:

Millispiöld af vörubrettum

Pitsa kassar

Pappakassar

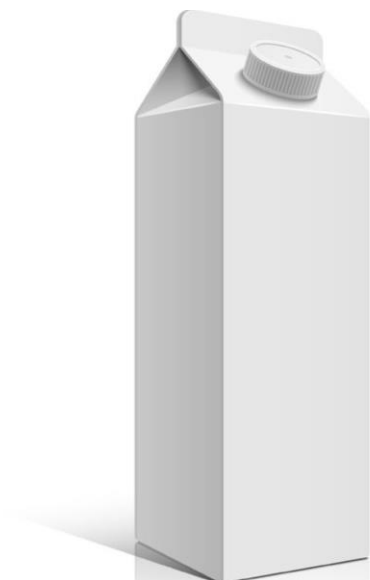
Til athugunar við flokkun:

Til að efni nýtist sem best sem endurvinnsluefni er mikilvægt að fjarlægja matarleifar og aðskotahluti frá bylgjupappanum en límbönd og hefti mega fara með.

Sléttur pappír - fernur

Þeir flokkar sem mega fara í sérsöfnun á fernum

- Allar fernur sem notaðar eru sem umbúðir

Til athugunar við flokkun

- Til að efni nýtist sem best sem endurvinnsluefni er nauðsynlegt að hafa í huga að fernur séu skolaðar
- Allt efni á að fara laust í tunnuna ekki í lokuðum pokum

Dagblöð og tímarit

Þeir flokkar sem mega fara í sérsöfnun á blöðum og tímaritum

Dagblöð

Umslög og gluggaumslög

Skrifstofupappír

Bæklingar

Til athugunar við flokkun

Efnið skal vera laust við stærri aðskotahluti þó að litlir hlutir eins og hefti megi vera á blöðunum

Sléttar umbúðir

Þeir flokkar sem mega fara í sérsöfnun á blönduðum pappa

Fernur

Gjafapappír

Pappapokar

Eggjabakkar

Sléttur pappi s.s. morgunkornspakkar

Til athugunar við flokkun

Til að efni nýtist sem best sem endurvinnsluefni er nauðsynlegt að hafa í huga að fernur séu vel skolaðar

Allt efni á að fara laust í tunnuna ekki í lokuðum pokum

Bækur

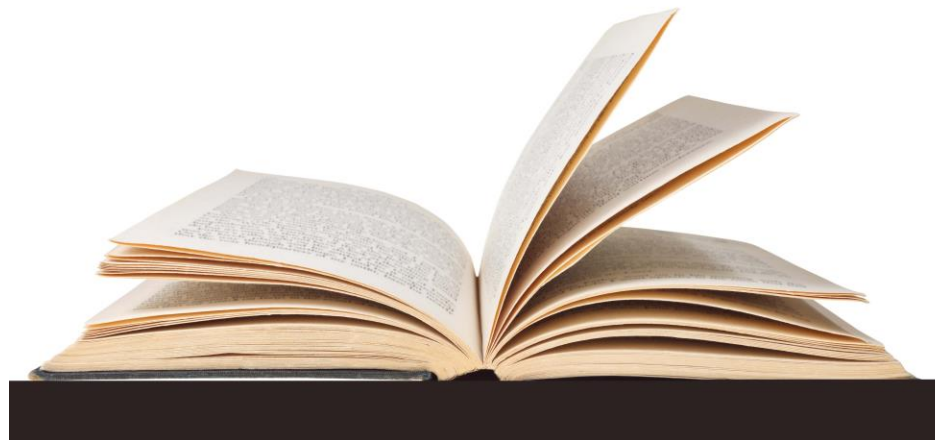
Ef bækurnar eru heilar þá ætti alltaf að vera fyrsti valkostur að koma þeim á nytjamarkað

Innbundnar bækur með saumuðum kili eru erfiðar í venjulegri pappírs-endurvinnslu.

Ef kjölurinn er límdur saman má bókin fara í endurvinnslu.

Eins er hægt að rífa kjölinn af og setja blaðsíður í endurvinnslu- eða pappírstunnu

Annars fara innbundnar bækur í blandaðan úrgang.

Plastumbúðir

Þeir flokkar sem mega fara með plastumbúðum

Plastpokar

Plastbrúsar

Plastdósir

Plastumbúðir

Plastbakkar

Plastflöskur

Frauðplast umbúðir

Til athugunar við flokkun

Til að efni nýtist sem best sem endurvinnsluefni er mikilvægt að skola allar matarleifar af plastumbúðum.

Allt efni á að fara laust í tunnuna ekki í lokuðum pokum

Lífplast

Lífniðurbriótanlegt plast

Lífbrjótanlegt lífplast sem brotnar niður í hefðbundnu jarðgerðarferli flokkast með öðrum **lífrænum úrgangi**.

Lífbrjótanlegt plast er merkt PLA. Neytandinn áttar sig helst á því að ekki er um hefðbundið plast að ræða þegar hann skolar glasið í heitu vatni. PLA þolir ekki háan hita og glasið breytir um lögun við um 60°C.

PLA lífbrjótanlegt plast má flokkast með lífrænum úrgangi

Annað lífplast (ekki endilega lífbrjótanlegt)

Allt annað sem lítur út eins og plast á að flokka með **öðru plasti**. Ef þú ert hins vegar í vafa hvort að plastið brotni niður, **ekki setja það í lífrænt heldur með öðru plasti**, látum náttúruna njóta vafans.

Gler

Glerlát

Glerbrot

Rúðugler

Postulín

Til athugunar við flokkun

Mikilvægt er að fjarlægja t.d lok sem eru úr öðru efni en gler

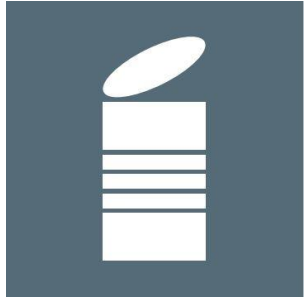

Glær / lituð plastfilma

Glærri plastfilmu skal safnað í sérstaka troðslupoka sem gott er að geyma á grind. Athugið að eingöngu glær plastfilma skal fara með í þessa poka.

Litaðri plastfilmu skal safnað í sérstaka troðslupoka sem gott er að geyma á grind. Athugið að eingöngu lituð plastfilma skal fara með í þessa poka.

Málmar

Umbúðir með málmum

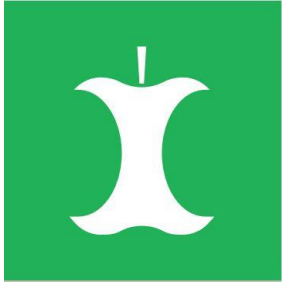
Sprittkertabikarar

Málmlok af krukum

Smærri hlutir úr málm

Þar sem mikið fellur til af stærri málm þarf að flokka það sérstaklega í þar til gerð ílát.

Lífrænn úrgangur

Eldaðir kjöt- og fiskafgangar

Ávextir og ávaxtahýði Grænmeti og grænmetishýði

Egg og eggjaskurn

Tepokar (ekki úr plasti)

Tannstönglar úr tré

Kaffikorgurog kaffisíur,,

Öll smærri bein s.s. fisk- og kjötbein,

Eldhúspappír og servéttur,

Afskorin blóm og plöntur

Til athugunar við flokkun

Efnið er notað í jarðgerð og því er nauðsynlegt að nota sérstaka niðurbrotanlega poka. Þessir pokar fást hjá okkur og eru úr pappa og lífrænni sterkju.

Plastpoka má alls ekki nota!

Spilliefni

Flúorperur

Ljósabúnaður, startarar (conductor)

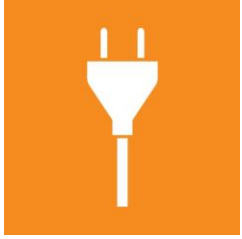
Olíumálning

Asbest úr eldri húsum

Matarolía

Asbest og vörur sem innihalda asbest voru notaðar sem eldvarnarefni, hitaeinangrun, hljóðeinangrun og fleira í mörgum byggingum sem voru byggðar fyrir 1980. Asbesti má aldrei blanda saman við aðra úrgangsflokka.

Hafið samband við viðskiptastjóra til að fá sérstakt ílát undir rafbúnað.

Raftæki, rafhlöður og prenthylki

Terra Efnaeyðing býður upp á örugga förgun og endurvinnslu spilliefna, raftækja og endurvinnsluefna sem til falla á skrifstofum. Við útvegum ílát og sækjum!

Í raftækjatunnuna má m.a. setja

Rafhlöður

Lítil raftæki

Prenthylki

Hafið samband við viðskiptastjóra til að fá sérstaka raftækjatunnu

Skilagjaldskyldar umbúðir

Glerflöskur fyrir áfengi

Glerflöskur fyrir bjór

Glerflöskur fyrir ávaxtasafa

Glerflöskur fyrir gosdrykki

Glerflöskur fyrir orkudrykki

Plastflöskur fyrir ávaxtasafa

Plastflöskur fyrir gosdrykki

Plastflöskur fyrir orkudrykki

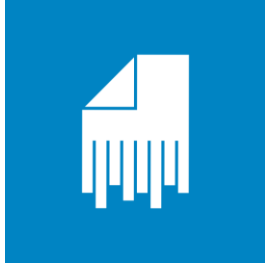
Plastflöskur fyrir vatn

Plastflöskur fyrir áfengi

Áldósir fyrir gosdrykki

Áldósir fyrir orkudrykki

Áldósir fyrir bjór

Trúnaðargögn

Terra Efnaeyðing býður upp á sérhæfða, ábyrga og umhverfisvæna þjónustu við eyðingu á trúnaðarupplýsingum, hvort sem þær er að finna á pappír, filmum eða hörðum miðlum (diskum). Filmur og diskar eru tættir fyrir förgun. Trúnaðarskjöl eru einnig tætt en pappír fer síðan í endurvinnslu.

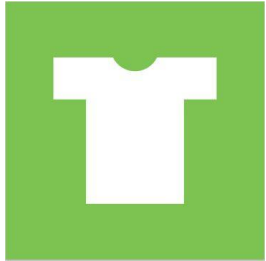
Viðkvæmar upplýsingar á pappír

Viðkvæmar upplýsingar á diskum

Bókhaldsgögn

[Kynningarmyndband um þjónustuna](#)

Textíl - línsöfnun

Leiðbeiningar um flokkun á líni í samstarfi við Rauða krossinn

fatnaður

lín

lök

dúkar

tuskur

sloppar

handklæði

Blandaður úrgangur

- Sá úrgangur sem ekki er hægt að flokka fer í blandaðan úrgang eða almennt sorp.
- Blandað sorp endar í urðun eða brennslu.

Dæmi um slíkan úrgang:

pappírs handþurrkur af salernum

einnota hanskar

pappírspurrkur

óhreinar umbúðir sem ekki er hægt að hreinsa

samsettar umbúðir sem ekki er hægt að aðskilja

hrá matvæli

tyggjó

Byggingarúrgangur

Næstu flokkar miðast við
framkvæmdir þar sem gert er ráð
fyrir sérsöfnun í gáma.

terra

Umhverfisþjónusta

Hart plast

Umbúðaplast ber úrvinnslugjald og því þarf að halda því aðskildu frá öðru grófu plasti. Grófu plasti er einnig komið til endurvinnslu eftir fremsta megni.

Dæmi um úrgang úr plasti án úrvinnslugjalds

vatns- og frárennslirör

ídráttarbarkar og rör

rimlagluggatjöld úr plasti

plastfestingar og listar

frauðplast

plastbakkar

plasthjálmar

plexi gler

rafmagnsrennur úr plasti

Ómálað timbur

Vörubretti

Fúga varið timbur sem er ekki með þekjandi fúga vörn

Timbur með glæru lakki

Ómálað timbur úr framkvæmdum

Timbur sem er ekki plasthúðað

Mótakrossviður

Mótatimbur

Tjörusoðinn krossviður

Tjörusoðið timbur

Doka borð

Gagnvarinn viður

Gegnheilt parket

Húsgögn úr hreinu timbri

Kapalkefli

Krossviður Límtré

MDF

Masónit

Pallaefni

Spónaplötur Timburlurkar

Trétex

Viðarparket

Málað timbur

Málað timbur

Timbur með þekjandi viðarvörn

Parket úr lökkuðu eða lituðu timbri

Plasthúðað timbur

Hdf og mdf

Masónit

Trétex

Harmonikkuhurðir Innréttingar út lituðu eða lökkuðu timbri án festinga kerfisloft úr lituðu timbri

Sökkullistar úr lituðu timbri

Límtré og plasthúðaðir sólbekkir

Annað litað timbur

Gifs

[gifs/gifsplötur](#)

[gifsloft/ kerfisloft úr gifsi](#)

Jarðvegur

mold

möl (grús)

uppgröftur með þökum í mjög takmörkuðu magni

Alls ekki tré, rótarkerfi eða annar lífrænn úrgangur

Múrbrot

steypuklumpar án útistandandi járns

hellur

postulín

keramik

flísar

Garðúrgangur

mold

trjágreinar

gras

illgresi

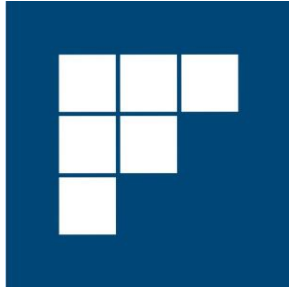
arfi

blómaafskurður

Athugið að farmar mega ekki innihalda annað efni.

Alls ekki plastpokar!

Steinefni

Langstærsti hluti byggingarúrgangs er óvirkur úrgangur á borð við steypu, flísar, gler og önnur steinefni. Til að minnka magn í þessum flokki er til dæmis hægt að endurnýta meira af honum á verkstað í fyllingar. Mikilvægt er að halda steinefnum flokkuðum frá öðrum úrgangi sem fellur til á byggingarsvæðum.

Dæmi um steinefnaúrgang

glar í glerveggjum

flísar með eða án flísalíms

speglar

salerni

vaskar

Jarðvegur / uppgröftur

Jarðvegur er jarðleg eða setlag úr steindum og lífrænum efni og er eitt mest notaða byggingarefnið í heiminum í dag. Fyrir utan það að vera notað gríðarlega mikið til grundunar mannvirkja, er það einnig mikið notað í steypu.

Dæmi um jarðvegsúrgang:

mold

gras

þökur

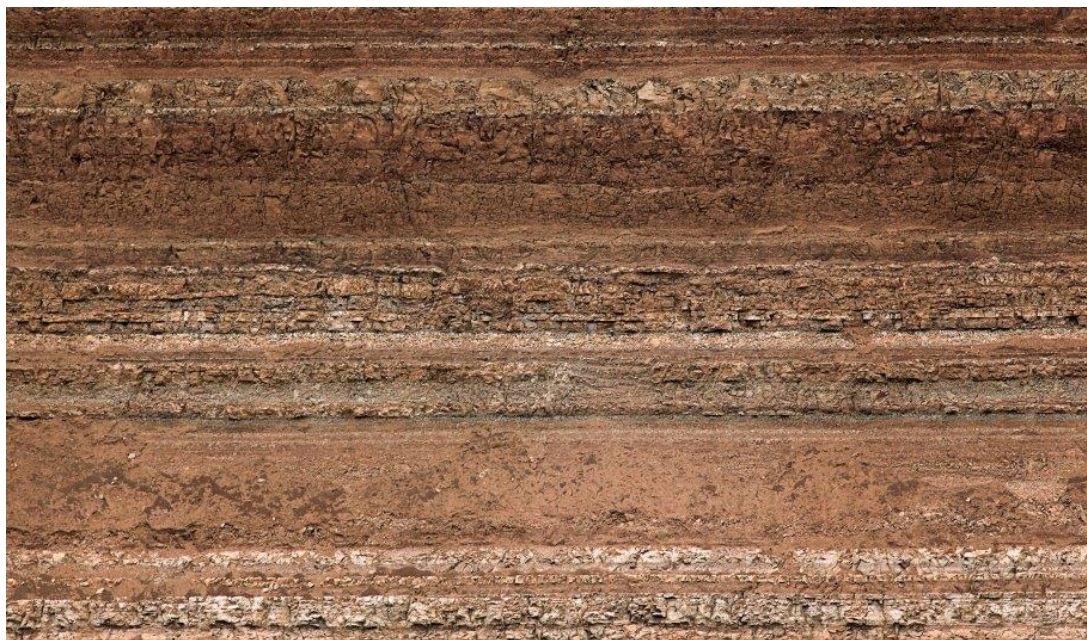
torf

jarðvegur með lífrænum efnum

Jarðvegur / múrbrot -

Í Bolöldu er heimilt að losa endurnýtanlegt, óvirkt jarðefni svo sem mold, möl og grjót. Einnig má losa steinsteypubrot sem búið er að klippa af öll útistandandi járn og hreinsa af öðrum efnum svo sem einangrun, pappa og klæðningu. Ekki er heimilt að losa lífrænan úrgang eins og húsdýraskít og landbúnaðarhrat, eins og það er orðað í starfsleyfi.

Dæmi um jarðvegsúrgang og múrbrot sem má fara í Bolöldu:

Mold

Steypuklumpar án útistandandi járns

Hellur

Möl (grús)

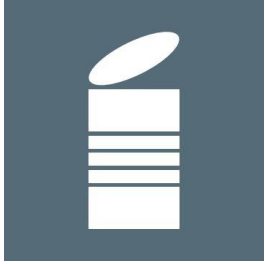
Gler (má vera hluti farmsins)

Uppgröftur með þökum (aðeins í mjög takmörkuðu magni)

Alls ekki tré, rótarkerfi eða annar lífrænn úrgangur.

Athugið: Þessi samsetning er ekki í boði á öllu landinu

Brotamálmar

Mjög víða er að finna ýmsa málmhluti sem hafa lokið hlutverki sínu og nýtast best sem endurunninn málmur í nýja hluti. Til þess að svo megi verða þarf að koma þeim í endurvinnslu.

Dæmi um úrgang úr brotamálmi

árlimaloft ásamt festingum

kerfisveggir úr málmum

rimlagluggatjöld úr áli

lamir, skrár, húnar og annar málmur

áleiðarar

burðarstoðir úr málmum

festingar úr málmum

málmfestingar

stálhandrið ásamt festingum

rafmagnsrennur úr málmum

**“Vinnum saman
deilum þekkingu
skiljum ekkert eftir”**